

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/283/2013
Identifikačné číslo spisu:	4611210696
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4611210696.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému Y. W., naposledy bývajúcemu v M., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou Hanou Bognárovou, pracovníčkou Okresného súdu Topoľčany, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Spotrebiteľského združenia OSA, so sídlom v Bratislave - Petržalke, Fedínova 9, IČO: 42 260 086, zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 360,45 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp.zn. 6C 95/2012, o dovolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp.zn. 8Co 188/2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 31. augusta 2012 sp.zn. 8Co 188/2012 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany (súd prvého stupňa) rozsudkom z 23. apríla 2012 č.k. 6C 95/2012-34 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 244,64 € s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 26. júna 2007 až do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň žalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť žalobkyni na účet jej právnej zástupkyne náhradu trov konania vo výške 127,86 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výkonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že právny predchodca žalobkyne na základe úverovej zmluvy z 11. decembra 2006, ktorú bolo treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu, poskytol žalovanému úver vo výške 244,64 €. Keďže žalovaný úver vôbec nesplácal, súd mu uložil zaplatiť túto sumu žalobkyni spolu s požadovaným úrokom z omeškania. Žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty a úroku zamietol ako nedôvodnú s poukazom na § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Procesným úkonom zo 16. mája 2012 oznámilo Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom v Bratislave - Petržalke, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného a následne napadlo rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti odvolaním.

Krajský súd v Nitre (odvolací súd) uznesením z 31. augusta 2012 sp.zn. 8Co 188/2012 odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že (aj s poukazom na obsah spisu) nezistil skutočnosť, že vedľajší účastník na strane žalovaného by vo svojom odvolaní preukázal, že by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom (žalovaným), z ktorého dôvodu ho nepovažoval za osobu oprávnenú na podanie odvolania (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie vedľajší účastník. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že mu odvolací súd svojim postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že nesprávne odmietol jeho odvolanie a nepredložil otázku Súdnemu dvoru EÚ za účelom výkladu práva Európskej únie. Namietal aj nesprávne posúdenie ustanovení § 93 a § 201 O.s.p., ktoré (sám) v dovolaní podrobne vyložil.

Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení navrhla dovolanie vedľajšieho účastníka zamietnuť. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenou osobou, zastúpenou v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p., skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu treba zrušiť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V danej veci prípustnosť dovolania podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neprichádza do úvahy, lebo napadnuté uznesenie nie je uvedené v týchto ustanoveniach.

Prípustnosť dovolania v preskúmvanej veci by prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je relevantné tvrdenie

dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. vedľajší účastník nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vedľajší účastník v dovolaní namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O prípad odňatia možnosti odvolateľa konať pred súdom ide tiež vtedy, keď odvolací súd odmietne jeho odvolanie, i keď neboli dané procesné predpoklady pre tento postup (viď primerane R 23/1994).

So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania vedľajšieho účastníka odvolacím súdom vykazuje znaky procesného postupu odnímajúceho možnosť konať pred súdom.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 201 O.s.p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

V prejednávanej veci odvolací súd nepovažoval vedľajšieho účastníka za osobu oprávnenú podať odvolanie z dôvodu, že z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a žalovaným. Oprávnenosť vedľajšieho účastníka podať odvolanie posudzoval podľa § 201 druhá veta O.s.p. interpretujúc toto ustanovenie takým spôsobom, že vedľajší účastník môže podať odvolanie len v prípadoch, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Takýto výklad uvedeného ustanovenia nie je správny.

Zmyslom citovaného ustanovenia § 201 druhá veta O.s.p. je zaručiť vedľajšiemu účastníkovi procesné právo podať odvolanie bez ohľadu na postoj účastníka, na strane ktorého vystupuje, teda aj proti jeho vôli, ak ide o prípad, kedy z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom. Napriek použitému slovu „aj“ v texte tejto právnej normy ju však nemožno interpretovať tak, že len v prípadoch v nej uvedených je vedľajší účastník oprávnený podať odvolanie. Popri § 201 druhá veta O.s.p. je súčasťou tohto procesného predpisu aj ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p., v zmysle ktorého vedľajší účastník má v rozsahu legitimácie účastníka právo podať odvolanie alebo dovolanie, a to buď popri účastníkovi, ktorého podporuje, alebo sám so súhlasom tohto účastníka, a len pokiaľ sa jeho úkony dostanú do rozporu (zistenie tejto skutočnosti je povinnosťou konajúceho súdu) s úkonmi účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (k tomu porovnaj R 64/2014).

Pretože v preskúmvanej veci sa odvolací súd v dôsledku nesprávnej interpretácie § 201 druhá veta O.s.p. nezaoberal splnením podmienok oprávňujúcich vedľajšieho účastníka v zmysle § 93 ods. 4 O.s.p. podať odvolanie, je jeho rozhodnutie predčasné, a teda nesprávne. Nesprávnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania odňal vedľajšiemu účastníkovi možnosť konať pred súdom. Konanie pred odvolacím súdom tak bolo postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm. f) O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1 O.s.p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.